

*Sinistra axil-
lam petens
portionis se-
ries.*

gnitudinis^h ramum deriuat, qui in posteriores ceruicem occupantes musculos ad occipitumⁱ usque descenditur, nullibi interim cutem subiens. At quum primum illa arteria thoracis cavitatem, & primam costam euicit, iamq; uicinar axillae redditur, ex posteriori ipsius sedeⁱ ramumⁱ utrunque insignem spargit in cauum scapulae regionem, & eius sedis musculos absumendum. Post hunc ex superiori ipsius regione^k aliam, sed non adeo crassam, depromit sobolem, quae ad humeri cum scapula articulum iuxta summum humerum & scapulae gibbum in ramulos digeritur, quorum unus cum^l humerali uena ubi adhuc in alto reconditur aliquousq; prorepat. Huic soboli^m alius succedit ramus, nonnihil demissius ab axillam petente arteria enatus, ac in musculos anteriori thoracis sedi instratos numerosa propaginum sobole digestus. Dehincⁿ ramum priusquam tota arteria in manu absumenda feratur, propago quaedam thoracis lateri expor- rigitur, potissimum in^o musculum excurrēs, cuius beneficio brachium quodammodo deducit dorso adigitur. Quod praesentis arteriae iam superest, axillari uena concomitatum, ac in brachium procedens penitus occultatur, & primum^p graciles ramos internae musculorum humerum amplexantium sedi, & membranis nervos continentibus distribuit. Insuper deorsum sen- sim adhuc prorepens, & continuo^q interiori axillaris trunco attensa, aliam emittit propaginem, quae secundum^r posteriorem humeri sedem, quā ipsi cubitum extendentes musculi adnascun- tur, oblique prorepat ad externum humeri tuberculum contendens. Haec enim propago una cum^s uena quam hac duci retulimus, & dein cum^t quarto brachium petente nervo ad exter- nam cubiti sedem pertingit, & sub musculorum capitibus aliquousq; deductus cessat, qui hic ab humeri externo tuberculo principium ducunt, & partim radij, partim autem brachialis, par- tim uero digitorum motibus famulantur. Vbi autem sinistrae manus^u arteria has soboles diges- sit, inter^v duos cubitum flectentes musculos recondita, ipsiq; ramulos praebens, ad medium cubiti articuli flexus prorepat, hic utrinque^x ramulum ipsi articulo exhibens, & musculi cubi- tum flectentis posterioris^y infertioni innitens, hicq; subinde pulsum euidentem edens. Hinc arteria inter^z musculum secundos quatuor digitorum articulos flectentem, & illum qui tertio eorundem digitorum articulos flectit, mergitur, ac ubi nonnihil per cubiti internā sedem prore- pat, bipartito scissus^{aa} unum ramum radio, alterum ulnae exporrigit. Qui secundum radium fertur, cuiusq; pulsum indies in aegris exploramus, non procul a brachialis radice^{ab} sobolem de- riuat, quae sub^{ac} tendinibus pollicem extendentibus ad summā manus externam sedem procur- rit in^{ad} musculos digesta, qui inter primum pollicis os & postbrachialis os indicem sustinens collocantur. Quando ramus radio exporrectus illam emittit sobolem, una cum tendinibus di- gitos flectentibus^{ae} transuersum brachialis ligamentum transgreditur, & sub^{af} dilatascens in summa manu tendine, similiter ac^{ag} uena huc pertinens, & nervus quoque illi attentus in tres ramos dissinditur, quorum unus in duas diremptus propagines internam pollicis regionem accedit. Secundus uero duplici ramo internā indicis sedem implicat. Tertius autem indiusus internum latus interioris medij digiti sedis conscendit. Ramus arteriae qui ulnae exporrigitur, similiter per transuersum brachialis ligamentum manus uolam subit, & duos ramulos mini- mo digito & totidem anulari, unum autem medio offert, sed interim nullam sobolem in exter- nam summā manus sedem dispelat. quamuis interim^{ah} unam^{ai} illis musculis porrigit, qui exter- num latus postbrachialis ossis occupant, quo minimus digitus suffulcitur. Rami ulnae expor- recti motum haud manifeste percipimus, nisi homo admodum gracilis ac macilentus, aut magno pulsu praeditus fuerit. Quippe Natura ut omnes propemodum arterias, hunc quoq; ramum retinet, tendinibus magis quam is qui radio exporrigitur, occultatum, atque ita nusquam ea- rum portionem Natura in cutem conspicue emittit, quemadmodum soboles a uenis passim & frequenter perferri prius commemoratum est. Merito igitur nullam in extremis manibus a so- ris aliam a nuper dicta, quam pollicis ac indicis ascripsimus reperies arteriam, quia ne musculus quidem unus inibi consistit. At interna regio quoniam pluribus est septa musculis, ideo multas quoque arterias sibi uendicat. Ad hunc sane modum^{aj} primus arteriae magnae partis superio- ra petentis ramus diuarcatur, qui ad primā sinistri lateris costam contendit. Maior autē am- pliorq; ascendens arteriae partis portio asperae arteriae^{ak} innitens, recta sursum ad^{al} glandium in iugulo repositum properat. id enim arteriae huic similiter ac uenae lectuli modo substernitur, ac ipsius beneficio ramorum scissio iniurijs innoxie ferendis promptior efficitur. Quum uero in hunc modum arteria sursum tendit, priusquam elatiorē pectoris ossis sedem superat, adhuc in thoracis amplitudine in^{am} duos impares ramos finditur. Sinister, qui gracilior est (amplius ta- men & ipse) nonnihil oblique in laeuū deflexus, sursum cum^{an} interiori iugulari secundum aspe- raē arterie sinistri latus per ceruicem exporrigitur, ipsaq; soporalis eius lateris arteria censetur.

*Naturam ar-
terias reconde-
re.*

*Series maio-
ris portionis
magnae arte-
riae partis,
quae superiora
corporis pe-
tit.*
*Sinistra sopo-
ralis.*

At dexter ramus sinistro crassior, similiter sursum tendit: & simulatq; primam thoracis costam contigit, ex dextro ipsius latere^{ar} arteria promit in eandem prorsus soboles discissam, quas a^{as} ra- mo, qui sinistrae manui offertur, pullulare scripsimus: ad superiorū uidelicet costarū interualla, ad transuersos ceruicis uertebrarum processus, ad pectoris os, ad posteriores in collo locatos musculos: & ut rem in pauca contraham, in eisdem omnino ramos digeritur, in quos sinistrae manus arteriam definire commemorauimus. Quod uero maioris dextriq; rami adhuc super- est, crassitie illi congruit^{at} ramo, quem secundum asperae arterie sinistram latus prorepere pau- lo ante diximus, atque is hac porrigitur, ita ut ille dexter, secundum asperae arteriae dextrum la- tus sursum conscendat, ac huius lateris soporalem constituit arteriam, quae uti & sinistra nuncupatur. Quum autem sinistri lateris soporalis arteria (perinde ac dextri etiam) ad fauces usque^{au} pertingit, in duos dissinditur ramos, quorum grandior idemq; interior fauces subit, ac mox laryngi & linguae^{av} propagines deriuans, ad caluariam basim^{aw} properat: priusquam uero in caluariam mergitur, in duos impares deducitur ramos. Maior per^{ax} peculiare foramen nulla concomitatus uena, caluariam inibi ingreditur, ubi^{ay} glandula cerebri pituita excipiens in quo- dam ossis cuneum referens^{az} sinu ponitur. Hic ramus mox in ipso ingressu utrinque singulas emittit propagines, ac^{ba} unam per^{ab} proprium foramen ad narium amplitudinē dispensat, quae suo extremo inter nali cartilagine, adeoq; ad nali usque extremū ita cum aliquot faciei arterio- lis deperditur, ut tactu etiam ipsius motum inibi percipiamus. Altera propago in latus sini- strum durae cerebri membranā^{ac} multipliciter descendit, ipsum autem arteriae corpus duas illas diffundens propagines bipartitur, & caluariam basi suffultum, itaq; diuisum in anteriora nonnihil tantisper repit, donec denuo ipsum colligatur. Subinde uero huc usque non diuisa, ne- que collecta rursus, sed simplex prorsus fertur. Vt cūq; autē sit, siue simplex huc pertingat, siue prius in duas partes diuisa hic se rursus colligat, inibi^{ad} insignem utcūq; ramum per^{ae} secundi neruorum cerebri paris^{af} foramen ad oculum & anteriorem temporalem musculi sedem distri- buit. Quod uero ipsius^{ag} reliquū est, durā cerebri membranā^{ah} perforat, ac^{ai} partim in tenuem cerebri membranā^{aj} partim ad sinistru cerebri uentriculū conscendit, plexū inibi faciens quem secundinis seu extimo fecus inuolucro tum comparabimus, quando cerebri ualorum seriem secūdo ab hoc Capite persequemur. Vbi etiam paulo diffusius quae iam postremo loco cōme- morauimus repetam. Alter ramus arteriae partis, uti dicebam, ad caluariam ductae, cum^{ak} coniuge uena in posteriora secundum caluariam basim fertur, & ramulum^{al} musculis ceruicis uerte- brarum anteriorem sedem occupantibus, iuxta primā secundaeq; uertebrarum interuallum offert, ac dein caluariam ingreditur: & commune foramen cum^{am} sexto cerebri neruorum pari- nactus, simul cum uena in^{an} sinistram seu secundum durā cerebri membranā sinum exhaurit. Porro sinistram soporalem ad fauces^{ao} diuisionis^{ap} exterior graciliorq; ramus, genis seu buccis^{aq} ramulum offert, penitus latitantem. Insuper in duas propagines sectus, unam sinistro tem- pori, alteram secundum sinistram auris posteriorem sedem digerit, pulsum etiam edentes sensi- bilem. Atq; in hunc sanē modum ascendens arteriae pars in ramos finitur.

AMPLIORIS DESCENDENTISQVE MA- gnae arteriae trunci in suos ramos series. Caput XIII.

RUNCVS magnae arteriae deorsum ad thoracis uertebras^{ar} explicatus, ab infima ipsius sede qua uertebris incumbit, non autem lateribus, utrin- que^{as} propagines in octo inferiora thoracis interualla deriuat, quae simili- ter ac^{at} uenae coniuge carentis rami secundum inter- ualli ductum ad costarum usque cartilagine in ue- ris costis prorepunt, spuriarum uero costarum in- terualla excedūt, in abdominis latera magis quam ipsae costae pert nentes. Ab his propaginibus ramuli in dorsalem me- dullam per^{au} foramina neruorum gratia in uertebris sculpta, ac dein ad musculos uertebris thoraciq; adnatos sparguntur, pari omnino serie quae uenam coniugis expertem disseminari superius proditum est. Ipse autem arteriae truncus uertebrarum corporū sinistram sedi quodammo- do innitens, deorsum^{av} sub septo transuerso quā id undecimae thora- cis uertebrae corpus respicit, extra thoracis amplitudinē labitur, ac mox utrobique septo transuerso^{aw} unam offert propaginem, quae in plures secta surculos, in humilio- rem septi iuxta uertebras sedem praecipue deperditur, soboles sursum ad septi elatiora adeoq; rem septi iuxta uertebras sedem praecipue deperditur, soboles sursum ad septi elatiora adeoq; ei^{ax} f 7 mus. 14. qm a. g. l.

*Dextri lary-
ngis petens
arteria.*

*Dextra sopo-
ralis.*

*Soporalis ad
caluariam fer-
ries.*

*Ad inferiora
costarū inter-
ualla arteriae.*

*Ad septum
transuersum
arteriae.*

1 3 ipsum